Karin Fransén, KM1
Roger Gustafsson, KK1
Rita Hammarstedt; NS2
Stina Levin, Bredbandsforum

Resultat från undersökning om kommunernas bredbandsarbete 2014

PTS, SKL och Bredbandsforum har genomfört en enkätundersökning om kommunernas engagemang för bredband, främjande av konkurrens och användning av ledningskollen. Enkäten visar:

- Positivt utfall på svarsfrekvensen på enkäten, 83 %, d.v.s. 241 kommuner. Detta tyder i sig på ett engagemang i bredbandsfrågan hos kommunerna.
- Att ett ökat antal kommuner, 181 kommuner, har upprättat eller uppdaterat sin bredbandsstrategi. Andelen ökade från 43 till 62 procent av samtliga kommuner mellan 2013 och 2014. Dessutom har 26 procent av påbörjat arbetet med att ta fram bredbandsstrategier.
- Att kommuner som har en bredbandsstrategi har ökat tillgången till fiber något mer än kommuner som inte har en strategi.
- Att nästan hälften av kommunerna, 135 kommuner (47 %) tillämpar Plan- och bygglagen (2010:900) (PBL) avseende elektronisk kommunikation, vilket är på samma nivå (45 procent) som 2013.
- Att 9 av 10 bredbandsstrategier är förankrade i kommunledningen.
- Att andelen kommuner som har en bredbandsstrategi som innehåller en handlingsplan har ökat från 70 % till 75 % (136 kommuner).
- Att en stor andel kommuner, omkring hälften (45 %) använder Ledningskollen för att skydda elektronisk kommunikation/fiber. Resultatet visar också att Ledningskollen även används på en rad andra sätt såsom grävarbeten inom kommunen och samordning av grävarbeten.

1 Bakgrund

Kommuner, landsting och regioner är beroende av en väl utbyggd e-förvaltning för att erbjuda en effektiv och god välfärd med hög kvalitet. Elektroniska kommunikationer är en förutsättning för fortsatt utveckling av e-samhället. EU-kommissionen konstaterar också att satsningar på bredband ökar tillväxten. Kommunernas och regionernas aktiva agerande, till exempel genom att upprätta bredbandsstrategier, är avgörande för att kunna realisera bredbandsmålen.

Mot bakgrund av detta mäter vi för femte året utvecklingen av andelen bredbandsstrategier i Sveriges kommuner. Enkäten är ett samarbete mellan SKL (Sveriges Kommuner och Landsting), Post- och telestyrelsen (PTS) och Bredbandsforum

SKL, PTS och Bredbandsforum har tagit fram enkäten i samarbete och den ställdes till Sveriges 290 kommuner i december 2014 till januari 2015. Enkäten har genomförts årligen sedan 2010. Svarsfrekvensen var 83 procent, vilket är en hög andel svarande för denna typ av undersökning. 241 kommuner har svarat på enkäten 2014 vilket är på samma höga nivå (247 kommuner) som 2013.

Enkäten var ställd till bredbandsansvarig på kommunen, vilken i de flesta fall var kommunens it-ansvarig. Svaren i enkäten anger därmed bredbandsansvariges syn och det kan finnas andre inom kommunen som har en annan syn.

Avsnitt 6 behandlar metod och svarsfrekvens, avsnitt 7 deltagarförteckning och avsnitt 8 frågeformulering. I denna PM redovisas resultatet från enkäten med basen samtliga 290 kommuner. Jämförelser med tidigare års resultat görs i de fall det är möjligt.

Frågorna om ”andelen kommuner som uppdaterat sin bredbandsstrategi efter år 2007” samt ”andelen kommuner som tillämpar Plan- och bygglagen (PBL) med avseende på elektronisk kommunikation” används som indikatorer i PTS årliga regeringsuppdrag och rapport ”Uppföljningen av regeringens bredbandsstrategi”.

2 Kommunernas engagemang för bredband

2.1.1 Bredbandsstrategier och IT-infrastrukturprogram

Antal kommuner som uppdaterat sin bredbandsstrategi efter år 2007 – redovisat 2010 till 2014

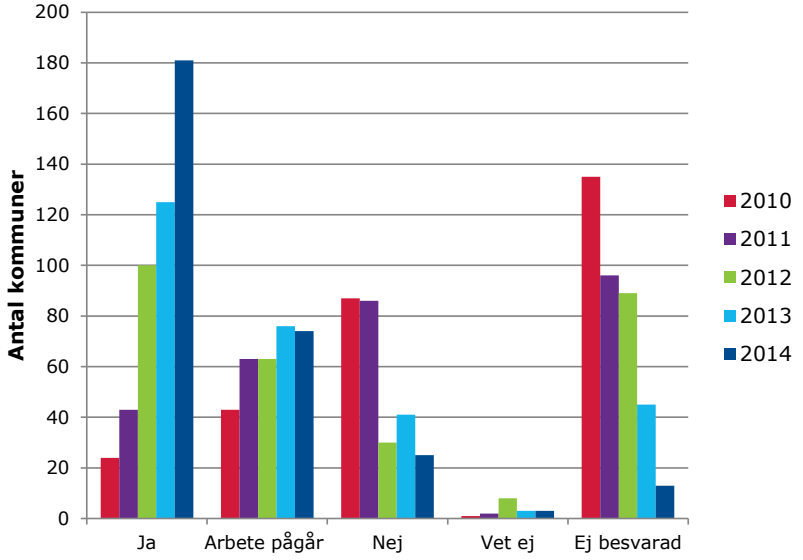

Källa: Enkät 2014, 2013 och Bredbandskartan

160 kommuner svarade att de uppdaterat eller upprättat en bredbandsstrategi efter 2007 enligt 2014 års enkät (125 kommuner år 2013). Svaren från de kommuner som inte besvarade enkäten 2014 men som besvarade den 2013 har lagts till resultatet på denna fråga eftersom det är rimligt att anta att de kommuner som 2013 angav att de uppdaterat eller upprättat en bredbandsstrategi även har det 2014. Av dessa hade 13 kommuner svarat att de hade en bredbandsstrategi. Dessutom har PTS lagt till ytterligare 8 kommuner som skickat in sin strategi till PTS webbverktyg Bredbandskartan (www.bredbandskartan.se). Detta summerar i att totalt 181 kommuner (62 %) har uppdaterat eller upprättat en bredbandsstrategi (se figur ovan). Utvecklingen är positiv. Det kan dock vara värt att notera att utvecklingen av bredbandsstrategier mäts under en relativt lång period och att kommunerna har haft åtta år på sig att upprätta eller uppdatera sina bredbandsstrategier efter 2007.

74 kommuner svarade att de arbetar med att uppdatera eller upprätta sin bredbandsstrategi 2014, vilket är en minskning från 76 jämfört med 2013. Av dessa svarade 36 kommuner att de håller på att uppdatera sin strategi och 27

kommuner att de håller på att upprätta sin strategi. Utveckling är positiv då man kan se att allt fler kommuner blir klara med sina strategier. Sammanlagt har 253 kommuner uppdaterat eller upprättat sin bredbandsstrategi eller svarat att arbete pågår. Detta motsvarar 87 procent av samtliga kommuner. Det kan vara ännu fler kommuner som antingen har uppdaterat, eller håller på att uppdatera bredbandsstrategin men som inte har svarat på enkäten varken 2013 eller 2014.[1] Det finns en förbättringspotential bland de 18 kommuner som svarat nej eller vet ej, på frågan om de har uppdaterat bredbandsstrategin.

Tabell 1: Andelen kommuner som uppdaterat sin bredbandsstrategi efter år 2007 – utvecklingen 2010 till 2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Andel kommuner med IT-infrastrukturprogram	8%	15%	34%	43%	62%

Mellan 2013 och 2014 ökade andelen kommuner som uppdaterat eller upprättat sin bredbandsstrategi från 43 procent av samtliga kommuner till 62 procent. Andelen kommuner som uppdaterat sin bredbandsstrategi efter år 2007 används som indikator i PTS årliga rapport ”Uppföljningen av regeringens bredbandsstrategi”.

Tillgång till bredband i kommunerna och jämförelse med kommuner som har en uppdaterad eller upprättad bredbandsstrategi.

PTS bredbandskartläggning 2014[1] visar att tillgången till bredband har ökat i kommunerna. För de kommuner som har angett att de har en bredbandsstrategi går det att relatera till den faktiska tillgången till bredband enligt PTS bredbandskartläggning. Det visar sig att tillgången till fiber ökade med i genomsnitt 6 procentenheter i de kommuner som har en strategi medan ökningen i kommuner som inte har en strategi endast var 4 procentenheter. Skillnaden mellan kommuner med och utan bredbandsstrategi kvarstår även om man endast beaktar tillgången till fiber i områden utanför tätort och småort, där tillgången i kommuner med en strategi ökade i genomsnitt med 4 procentenheter medan tillgången i kommuner utan strategi endast ökande med 3 procentenheter.[2] Resultatet visar att kommuner som har en strategi har något högre tillväxt i tillgång till fiber. Utvecklingen av tillgång till fiber i kommunerna beror till största delen på privata aktörers initiativ och utbyggnad med hjälp av stöd men resultatet visar att även arbetet med bredbandsstrategier har en positiv påverkan. Det är viktigt att understryka att förutsättningarna är olika i olika kommuner, till exempel vad gäller attraktiviteten för kommersiella aktörer

[1] Det var 15 kommuner som varken svarade på enkäten år 2013 eller 2014.
[1] PTS bredbandskartläggning PTS-ER-2015:11, sid 25 och 58 och tabellbilaga
[2] Ett fåtal kommuner uppvisar negativ utveckling pga av mätfel 2013 och dessa är borttagna ur beräkningen.

att bygga ut bredband, geografiska olikheter, tillgång till kompetens samt vilken roll eldsjälar har haft i respektive organisation.

Antal kommuner som uppdaterat sin bredbandsstrategi efter år 2007 – redovisat per kommungrupp 2014

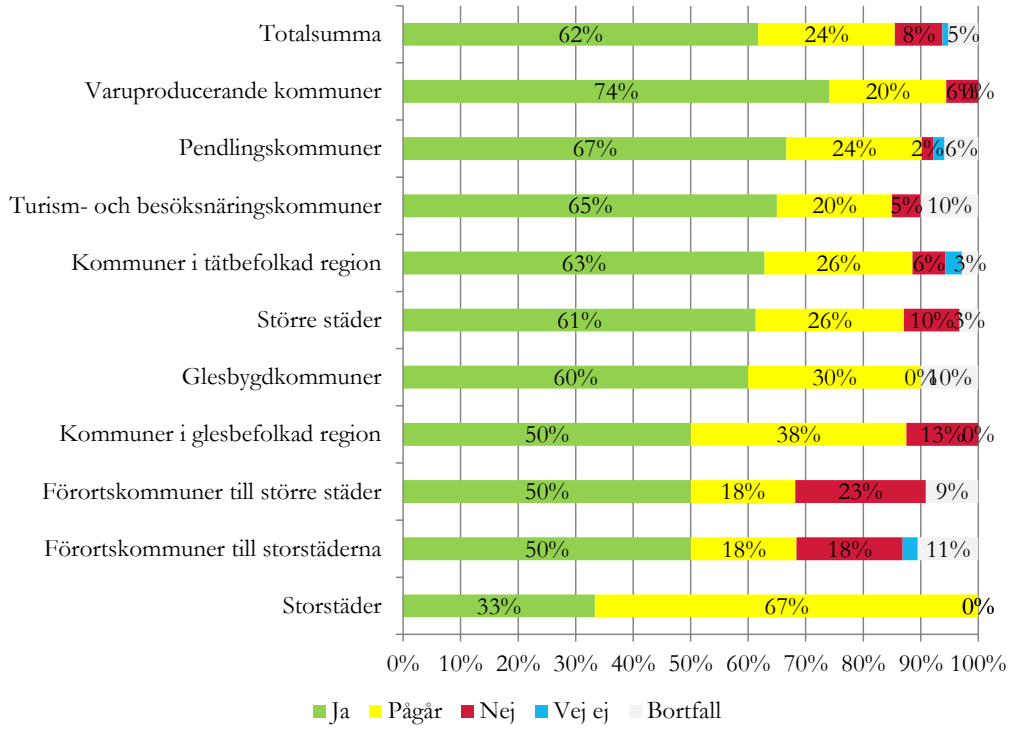

Källa: Bredbandsenkät till kommuner 2014 och 2013 och Bredbandskartan.se

I figuren ovan är frågan om kommunen har uppdaterat en bredbandsstrategi redovisad per kommungrupp[2]. Engagemanget avseende att upprätta och uppdatera bredbansstrategier var 2014 som störst i varuproducerande kommuner där 74 procent av kommunerna hade en bredbandsstrategi. Lägst värden fick storstäder där 33 procent hade en bredbandsstrategi (Stockholm) medan arbete pågår i Göteborg och Malmö. I glesbygdskommuner och kommuner i glesbefolkad region hade 60 respektive 50 procent en bredbandsstrategi.

[2] Kommungrupper finns definierade på http://www.skl.se/kommuner_och_landsting/fakta_om_kommuner/kommungruppsindelning

Vilket år upprättade eller uppdaterade kommunen sin bredbandsstrategi eller motsvarande?

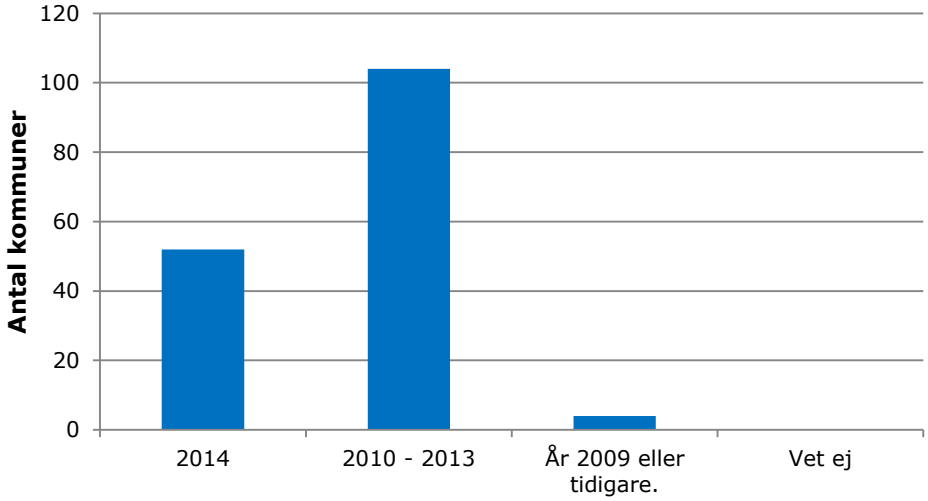

Frågan redovisad för alla kommuner som svarat i enkäten att de har en bredbandsstrategi (160 kommuner)

52 kommuner upprättade eller uppdaterade sina bredbandsstrategier år 2014 enligt enkäten, 104 kommuner under perioden 2010 till 2013 samt fyra kommuner år 2009 eller tidigare.

IT-infrastrukturprogrammet, bredbandsstrategin eller motsvarande innehåller... (Flera svarsalternativ möjliga.)

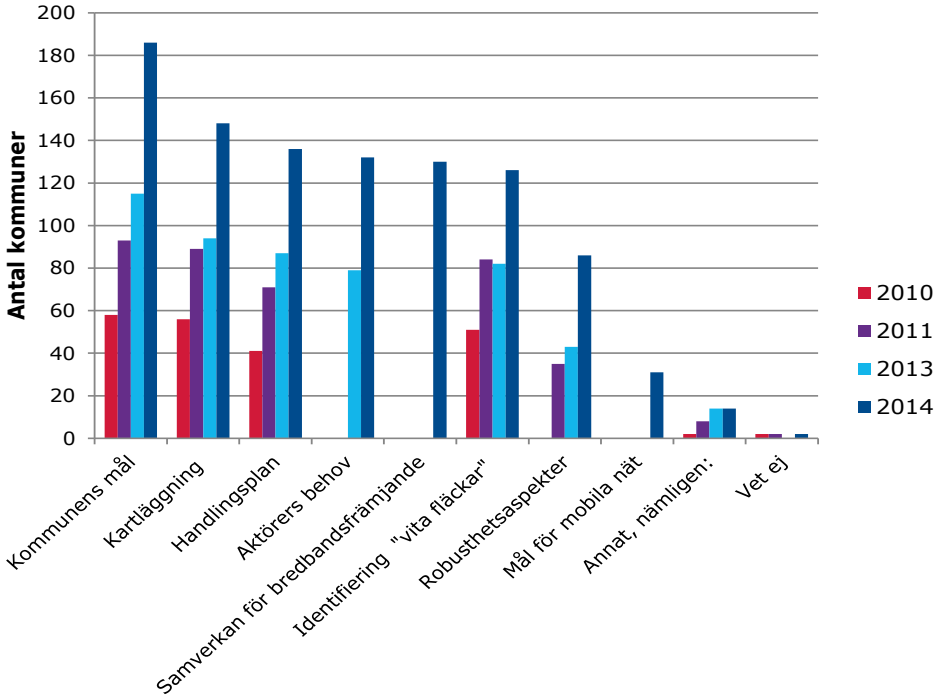

Frågan visades för alla som svarat att de har en bredbandsstrategi (160 kommuner) Frågan ställdens inte 2012

Svarsalternativen var:

- ...kartläggning av befintlig, känd IT-infrastruktur
- ...identifiering av "vita fläckar" (underförsörjda områden)
- ...kommunens önskade mål för bredbandsutbyggnaden
- ...näringslivets och offentliga aktörers behov av bredband
- ...handlingsplan
- ...robusthetsaspekter i IT-infrastrukturen
- Samverkan för bredbandsfrämjande (nytt alternativ)
- Mål för mobila nät (nytt alternativ)
- Annat, nämligen:
- Vet ej

Det alternativ som flest kommuner angav och som ökade mest var att strategin innehåller ” kommunens önskade mål för bredbandsutbyggnaden”. Bland de kommuner som angav ”annat” nämnde en kommun ”bra nät i hela länet”. Samtliga alternativ har ökat över tiden vilket delvis beror på att fler kommuner besvarat enkäten.

Bredbandsstrategin eller motsvarande är förankrad genom beslut av...
(Flera svarsalternativ är möjliga.)

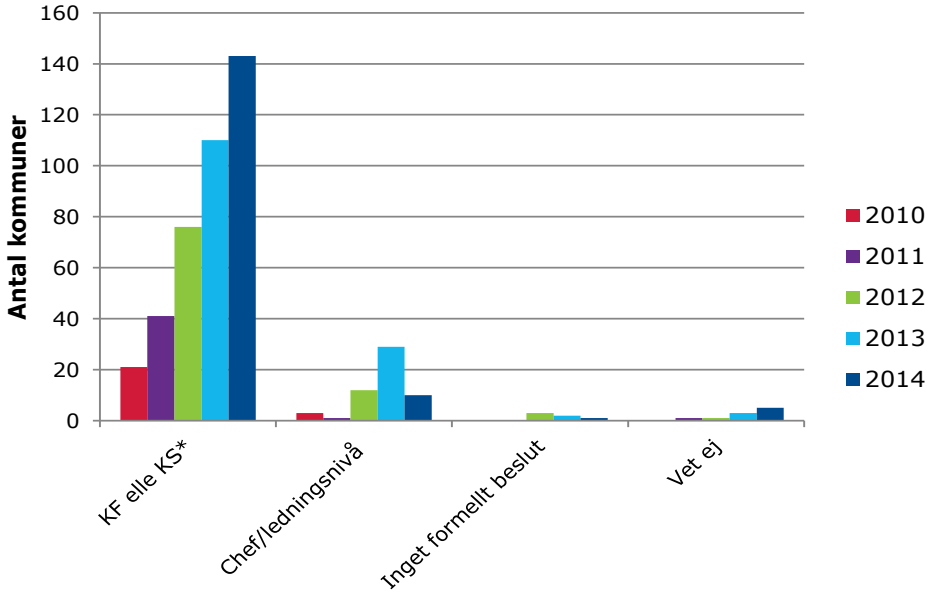

*Frågan redovisas för alla som svarat på enkäten att de har en bredbandsstrategi (160 kommuner) * Kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen*

Antalet kommuner som förankrat bredbandsstrategin i antingen kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen har ökat från 21 till 143 kommuner mellan 2010 till 2014. Ökningen beror främst på att allt fler kommuner har en bredbandsstrategi. 2014 hade ca 90 procent av de kommuner som besvarat enkäten och hade en upprättad eller uppdaterade bredbandsstrategi även förankrat den i kommunsstyrelsen eller kommunfullmäktige. 131 kommuner har förankrat strategin i kommunfullmäktige och 85 i kommunstyrelsen och vissa kommuner har förankrat i båda.

Finns avsatta medel i kommunens budget bredbandsutbyggnad?

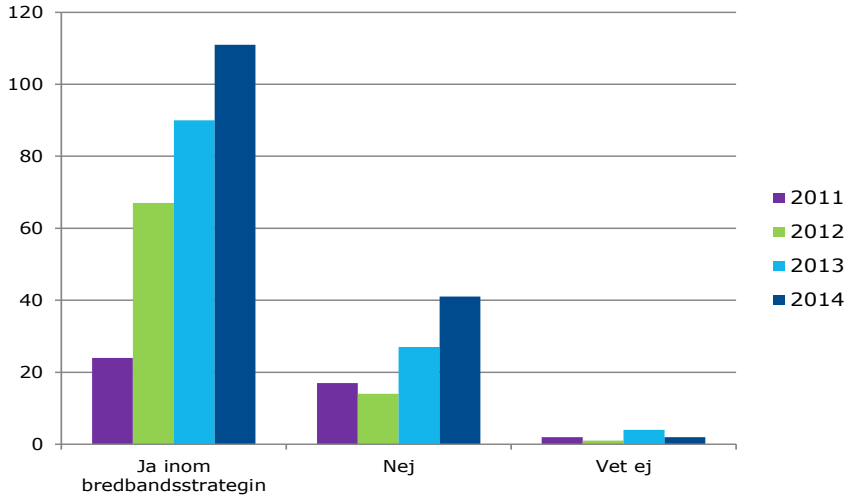

Frågan redovisas för alla som svarat att de har en bredbandstrategi. Frågan ställdes inte 2010

Av de kommuner som hade en bredbandsstrategi svarade drygt 60 procent (111 kommuner) att de avsatt medel för att genomföra projekt inom bredbandsstrategin för bredbandsutbyggnad. Dessutom hade 54 kommuner avsatt medel utöver bredbandsstrategin medan 41 svarade att de inte hade avsatt medel. Av de kommuner som inte hade en bredbandsstrategi, svarade drygt 25 procent (37 kommuner[3]) att de avsatt medel för bredbandsutbyggnad, varav 25 kommuner avsatt medel inom ramen för bredbandsstrategin och 15 kommuner utöver bredbandsstrategin. Bland de kommuner som inte hade en bredbandsstrategi svarade 32 att de inte hade avsatt medel.

Resultatet visar att kommuner som har en strategi i högre grad avsätter medel för bredbandsutbyggnad än kommuner som inte har en strategi.

[3] Vissa kommuner angav medel både inom och utöver bredbandsstrategin

Bredbandskartan och bredbandsstrategier

På e-tjänsten Bredbandkartan (www.bredbandskartan.se), som är utvecklad av PTS och Bredbandsforum, finns en speciell karta som visar vilka län och kommuner som har en bredbandsstrategi eller it-infrastrukturprogram.[4] Kartan ”Områden med bredbandsstrategi” baseras på denna enkätundersökning som PTS, SKL och Bredbandsforum har genomfört, kompletterat med information från kommuner som själva skickat in sin strategi. På kartan ”Områden med bredbandsstrategi” finns bredbandsstrategier på både kommun- och länsnivå.

Bredbandskartan: Områden med bredbandsstrategier- Kommuner

2013 **2014**

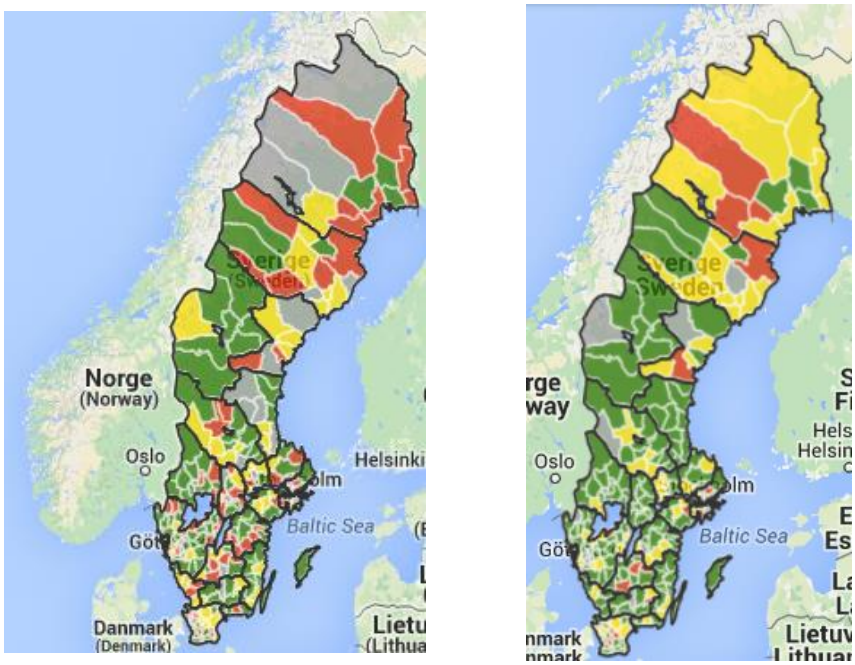

Källa: http://bredbandskartan.pts.se/

Har en strategi | Arbete med strategi pågår | Saknar strategi | Information saknas

På Bredbandskartan.se finns bredbandsstrategier från 97 kommuner som man kan ta del av. Vi skulle gärna ta del av övriga kommuners bredbandsstrategier så att vi kan lägga upp dem på Bredbandskartan.se. Skicka gärna in till bredbandskartan@pts.se

[4] http://bredbandskartan.pts.se/

Känner du till om bredbandskartan används av kommunen?
(www.bredbandskartan.se)? Ja för... (Flera svarsalternativ är möjliga)

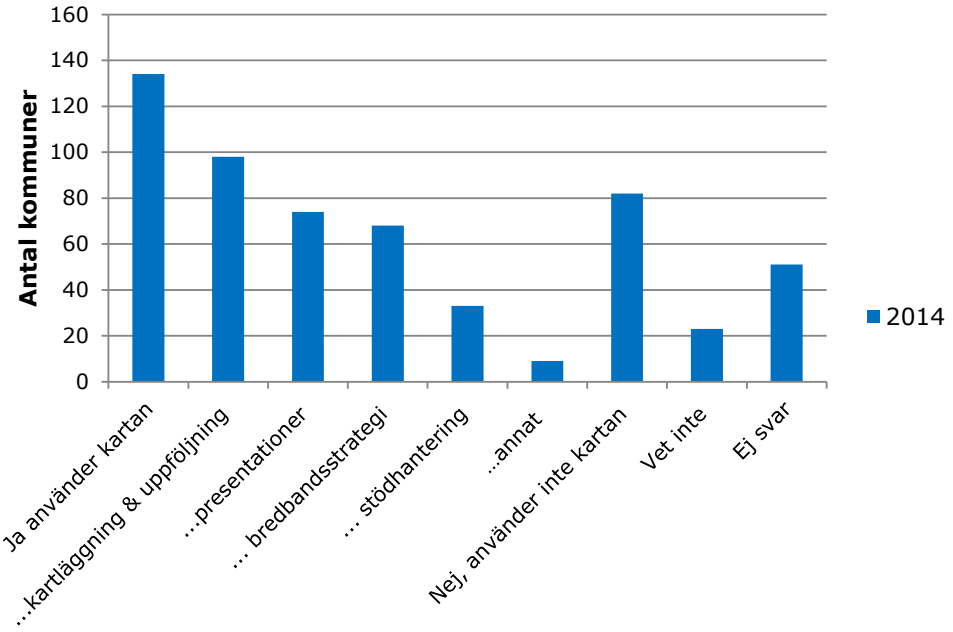

Frågan ställd till samtliga kommuner, Ja, använder kartan är summan av de olika alternativen som använder kartan.

Runt hälften av samtliga kommuner (132 kommuner) använder bredbandskartan. Utöver detta kan det finnas fler kommuner som använder kartan men som inte har svarat på enkäten. Av de som svarat att de använder kartan var den vanligaste användningen kartläggning och uppföljning av tillgång till bredband i kommunen följt av presentationer. 82 kommuner använder inte kartan. Av dessa uppgav flera kommuner att anledningen till att de inte använde Bredbandskartan var att de hade egna kartor.

Andra undersökningar om bredbandsstrategier

PTS har under 2014 även genomfört en enkätundersökning riktad mot län/regioner.[5] Denna visar att 17 av Sveriges 21 län har en regional bredbandsstrategi eller motsvarande vilket är en ökning från 14 föregående år. Fyra län har angett att det inte finns en strategi men att arbete pågår och planeras bli klart 2015. Av de län som angett att det finns en bredbandsstrategi svarade 13 län att en genomförandeplan finns. Det finns ingen tydlig koppling mellan om länen har bredbandsstrategi eller inte och om kommunerna i länet

[5] PTSs Sammanställning av länens rapportering om utvecklingen inom it-infrastrukturområdet för år 2014, Dnr:15-928

har det. Det finns län som inte har bredbandsstrategi, men där flera kommuner i länet har det. Det finns andra län, där kommunerna inte har strategi men länet har det.

Svenska Stadsnätsföreningen har utfört en undersökning om kommunernas bredband 2014. Enligt stadsnäten har 64 procent av kommunerna en bredbandsstrategi 2014 jämfört med 40 procent 2012.[6] Svenska Stadsnätsföreningens enkät riktade sig Stadsnätsföreningens stadsnätsmedlemmar, inte direkt till kommunerna.

2.1.2 Samarbete och stöd

Har kommunen en bredbandskoordinator eller likande som har ansvar för bredbandsfrågor? Denna fråga är ny 2014 och ställdes till samtliga kommuner. Det krävs resurser för ett aktivt arbete mot bredbandsmålen. Drygt hälften av samtliga kommuner (162) har en bredbandskoordinator eller likande som har ansvar för bredbandsfrågor. Det kan finnas fler som har en bredbandskoordinator men som inte har svarat på enkäten. 74 kommuner svarade att de inte hade en bredbandskoordinator. Flera kommuner svarade att IT-chefen ansvarar för bredbandsfrågor.

Har kommunen någon form av lokalt/regionalt samarbete med regionen, regionförbundet, länsstyrelsen och/eller kommunförbund som syftar till att främja bredbandsutbyggnad?

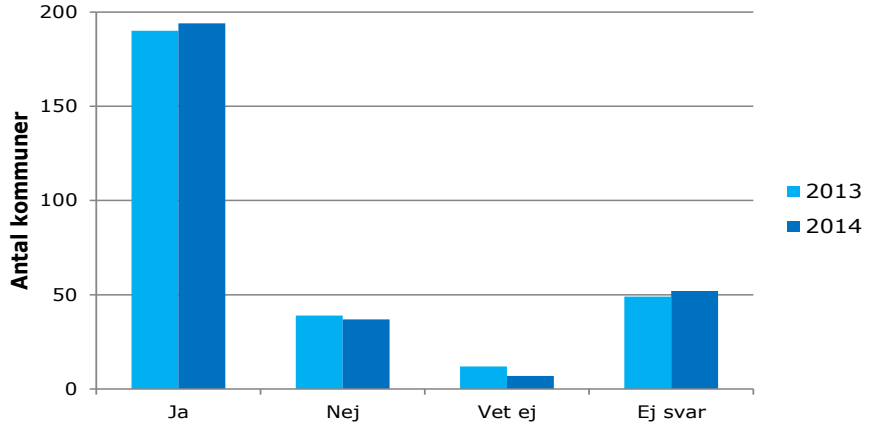

Frågan visades för samtliga 290 kommuner.

Figuren ovan visar att 194 kommuner har någon form av lokalt/regionalt samarbete med regionen, regionförbundet, länsstyrelsen och/eller

[6] Svenska stadsnätsföreningens Stadsnätsundersökning 2014

kommunförbund som syftar till att främja bredbandsutbyggnad. Detta motsvarar knappt 70 procent av samtliga kommuner, vilket är positivt. Det är en ökning från 190 kommuner 2013. Men det är också en relativt stor andel som har svarat nej, vet ej eller inte besvarat frågan.

Har kommunen fått någon form av stöd från regionen, regionförbundet, länsstyrelsen och/eller kommunförbund avseende bredbandsutbyggnad?

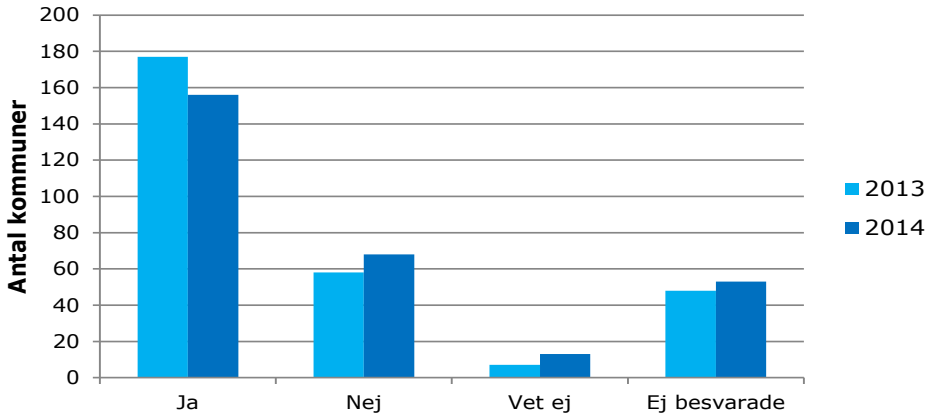

Frågan visades för samtliga 290 kommuner

Drygt hälften av alla kommuner, 156 kommuner, svarade att de fått någon form av stöd, vilket är en minskning från 177 ett år tidigare. Drygt 60 kommuner svarade att de inte hade fått något stöd. Med stöd avses exempelvis kompetens och finansiellt stöd eller dylikt, se nedan figur där de som svarat ja har uppgett vilken typ av stöd de fått. Flera svarsalternativ var möjliga.

Har kommunen fått någon form av stöd från regionen….

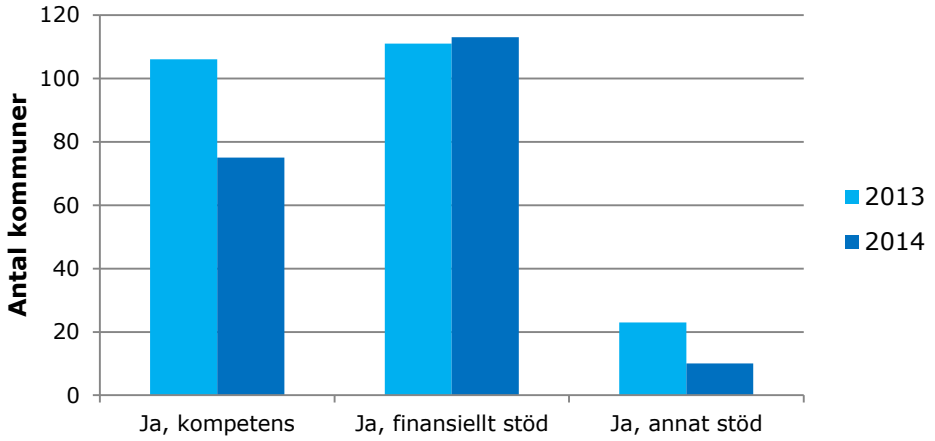

Frågan redovisad för de kommuner som angett att de fått stöd, dvs 156 kommuner

Minskningen mellan 2013 och 2014 berodde främst på minskat stöd i form av kompetens. Av de kommuner som angav ”annat stöd” avsågs främst samordning. Denna fråga kan jämföras med svaren i enkäten till länen[7] där majoriteten av länen angav att de samverkat med kommunerna och har regelbundna möten med kommunerna medan några har det mer sällan.

Tillämpar kommunen Plan- och bygglagen (PBL) med avseende på elektronisk kommunikation?[8]

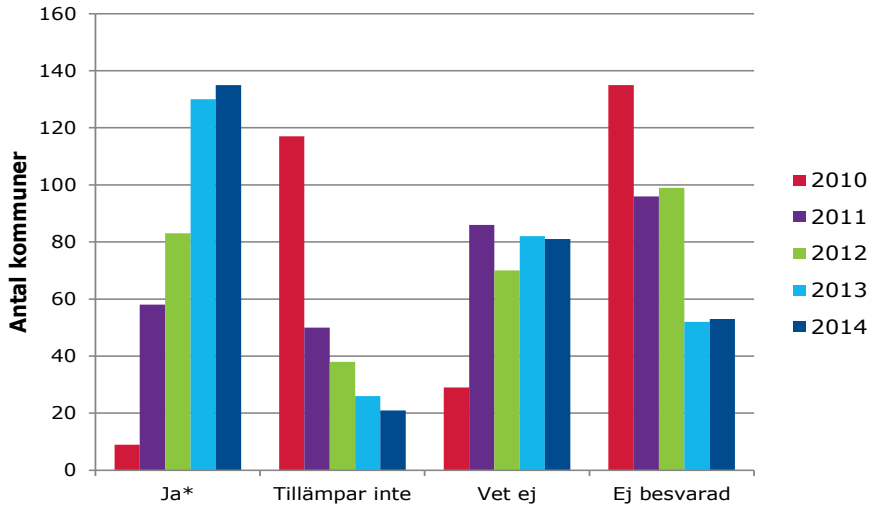

*Frågan visades för samtliga 290 kommuner, varav 241 svarade. * Svarsalternativet "Arbetet pågår" fanns endast med 2012 och är här inkluderat i Ja*

I Plan- och bygglagen (PBL) som trädde ikraft 2011 infördes en bestämmelse som innebär att kommunerna ska ta hänsyn till behovet av elektronisk kommunikation i översikts- och detaljplanearbetet. I PBL definieras bredband som en tjänst av allmänt intresse. Detta innebär en förstärkning av det kommunala samordningsansvaret för bredbandsutbyggnad. Kommunerna har också genom den denna lag en utökad möjlighet att ställa krav på byggentreprenörer att infrastruktur för elektronisk kommunikation ska ingå som en del i utbyggnaden av nya områden.

---

[7] Sammanställning av länens rapportering om utvecklingen inom it-infrastrukturområdet för år 2014, Drn: 15-928

[8] Frågeställningen var 2011: Har kommunen börjat tillämpa den nya Plan- och bygglagen (PBL) med avseende på elektronisk kommunikation? Frågeställningen omformulerades sedan och var 2012, 2013 och 2014 ” Tillämpar kommunen Plan- och bygglagen (PBL) med avseende på elektronisk kommunikation?, Frågeställningen 2010 : Har kommunen uppmärksammat kommande förändringar avseende elektronisk kommunikation i den nya Plan- och bygglagen (PBL) som kommer i maj 2011? Endast svarsalternativ ” Ja, vi har redan börjat att förbereda oss inför detta” kan jämföras relativt väl.

Antalet kommuner som angett att de tillämpar PBL avseende elektronisk kommunikation ökade från 9 kommuner år 2010 till 135 kommuner år 2014. Av de 135 kommunerna som tillämpar PBL har 122 kommuner beaktat PBL i översiktsplanen och 83 kommuner i detaljplanen. Av de kommuner som har en bredbandsstrategi, tillämpar majoriteten PBL (60 %).

Nästan hälften (47 %) av alla kommuner tillämpar PBL avseende elektronisk kommunikation vilket är på samma nivå som ett år tidigare (45 %), se nedan tabell. Denna fråga används som indikator i PTS årliga rapport ”Uppföljningen av regeringens bredbandsstrategi”.

Tabell 2, Andelen kommuner som tillämpar kommunen plan- och bygglagen (PBL) med avseende på elektronisk kommunikation

	2010	2011	2012	2013	2014
Andel kommuner som tillämpar nya plan- och bygglagen.	3%	20%	22%	45%	47%

Mellan 2010 och 2014 minskade antalet kommuner som angav att de inte tillämpar PBL från 117 till 21, vilket är en positiv utveckling. Det finns inga tydliga samband mellan de kommuner som inte tillämpar PBL. Av de 21 kommuner som inte tillämpar PBL har hälften en bredbandsstrategi och hälften har en strategi på gång och endast en kommun har inte en bredbandsstrategi. Dessa finns inom alla kommungruppskategorier och finns även inom kommuner med relativt få invånare (under 5000) och relativt många invånare (över 500 000).

Liksom tidigare år har relativt många kommuner (runt 80 kommuner) svarat att de inte vet om kommunen tar hänsyn till elektroniska kommunikationer enligt PBL. De kommuner som svarat vet inte har analyserats vidare: Dessa kommuner var i de flesta fall inte samma kommuner som år efter år svarar att de inte vet. I 20 kommuner var svaret vet inte fyra eller tre år, övriga ca 60 kommuner var svaret vet inte en eller två år. Av de 81 kommuner som 2014 svarade vet inte, svarade samma kommuner ett år tidigare i 41 fall vet inte, 21 fall att de tillämpade PBL, i 4 fall svarade de nej, och resten d.v.s 15 kommuner svarade inte 2013. Att 21 kommuner har ändrat svar från ”ja tillämpar” till ”vet inte” tyder på viss inkonsekvens som skulle kunna förklaras av att enkäten besvarats av olika personer olika år. En trolig orsak till att relativt många svarat att de inte vet kan vara att PBL inte ligger inom respondentens ansvarsområde och att de därför inte har kännedom om just detta men att andra på kommunen har det. Enkäten var ställd till bredbandsansvarig på kommunen, vilken i de flesta fall var kommunens it-ansvarig. Detta tyder på att frågeställningen och val av respondent behöver utredas närmare och vi kommer även att undersöka om frågan och indikatorn ska användas vidare.

3 Riktlinjer och rekommendationer

Finns det riktlinjer för samordning av grävarbeten?

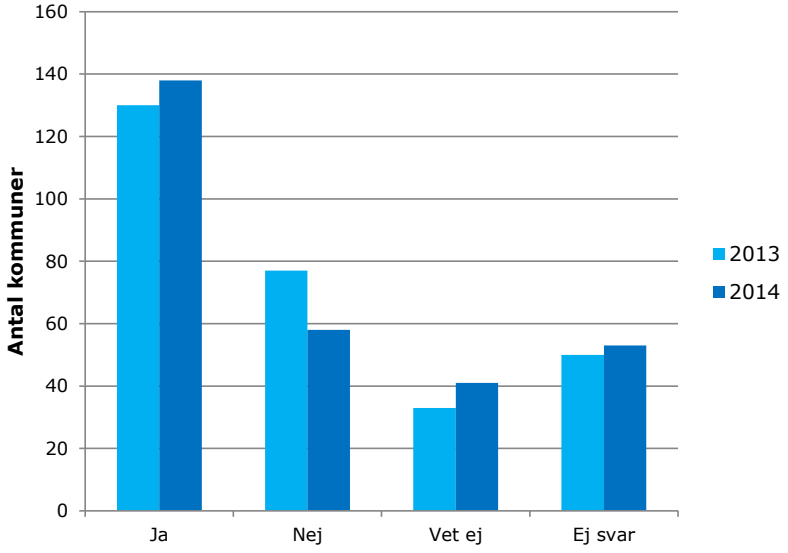

Frågan visades för samtliga 290 kommuner

Svaren på frågan visar på en positiv utveckling, då antalet svarande som har riktlinjer för samordning har ökat något sedan 2013.

Använder kommunen SKL:s rekommendation avseende markavtal för ledningar?

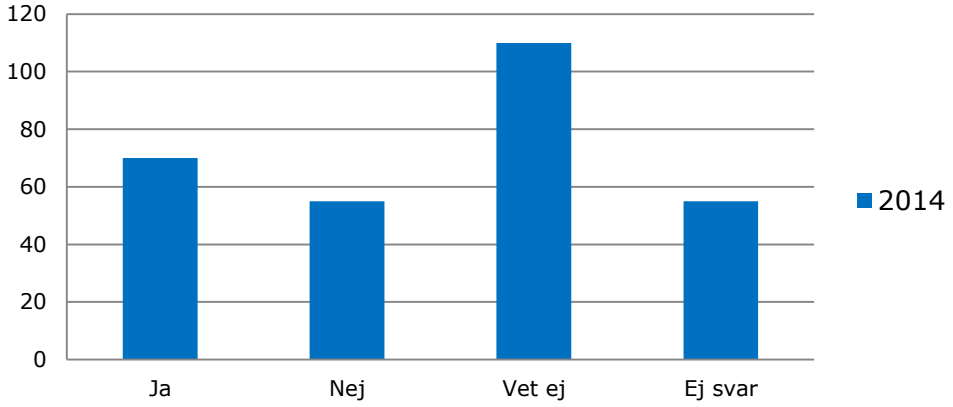

Frågan visades för samtliga 290 kommuner.

Det är svårt att dra några slutsatser av svaren på denna fråga. Antalet svarande som anger alternativet ”vet ej” är så pass många att det finns anledning att

överväga om frågan bör ställas till den kategori på kommunerna som har fått enkäten. För mer information om SKLs förslag på markavtal, se SKL hemsida.[9]

Känner du som bredbandsansvarig till PTS/KKV/SKL:s princip om kommunalt agerande på bredbandsområdet?

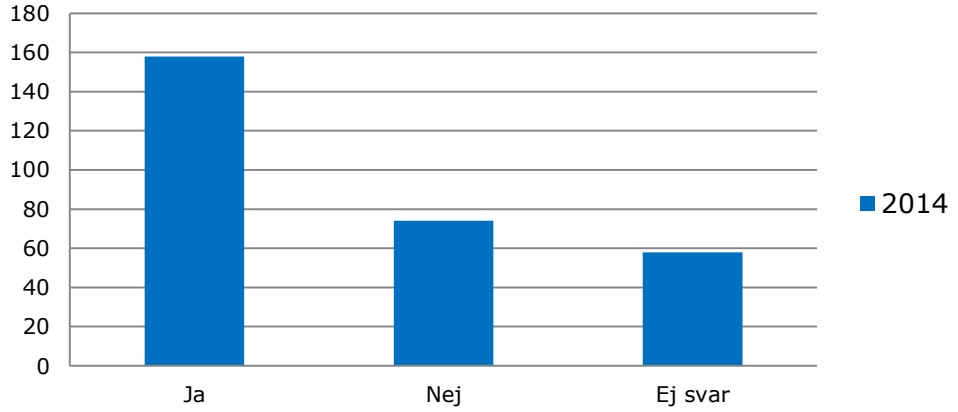

Frågan visades för samtliga 290 kommuner.

Knappt hälften av respondenterna (157 kommuner) svarande att de känner till PTS, Konkurrensverkets (KKV) och Sveriges kommuner och landstings (SKL) principer för kommunala insatser på bredbandsområdet.[10] Drygt 70 respondenter svarade att de inte känner till principerna. Men det kan tilläggas att det kan finnas andra personer inom kommunen som har kännedom om detta.

Frågan är omformulerad i år så någon jämförelse med 2013 kan inte göras. Det kan ändå noteras att ett relativt stort antal svarande inte har kännedom om principerna för kommunalt agerande. Bättre kännedom om principerna minskar risken för att kommuner agerar på ett sätt som skadar konkurrensen. Svaren ger PTS anledning att överväga diskussioner med KKV och SKL om hur principerna kan ges en bättre spridning bland kommunerna.

[9] http://skl.se/ekonomijuridikstatistik/juridik/fastighetsrattallmanochspeciell/ledningarikommunalmark.2269.html
[10] http://www.pts.se/upload/Ovrigt/Om-PTS/infomaterial/principbroschyr.pdf

Hur stor nytta har kommunen haft av PTS/KKV/SKL:s princip om kommunalt agerande på bredbandsområdet?

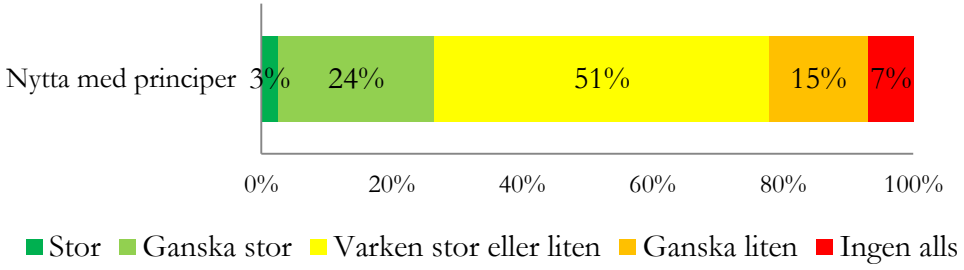

Frågan visades för de kommuner som svarat att de känner till principerna, dvs 157 kommuner. Ny fråga 2014.

Det är något fler som är positiva än negativa men att många ställer sig ganska neutrala till nyttan av principerna.

4 Kommunernas användning av Ledningskollen.se

Ledningskollen är en webbtjänst som underlättar kommunikation mellan ägare av nedgrävd infrastruktur i form av olika ledningar och de som vill veta var dessa finns.

Använder kommunen Ledningskollen.se för att skydda kommunens ledningar (eller annan infrastruktur i marken) mot avgrävning?

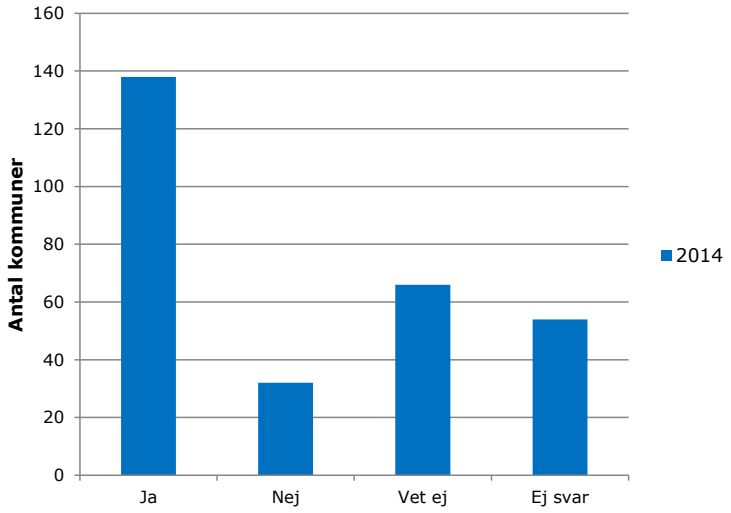

Frågan visades för samtliga kommuner, omformulerad fråga 2014

Figuren ovan visar att 138 kommuner, knappt hälften av alla kommuner, använder Ledningskollen för att skydda någon av de nämnda typerna av infrastruktur. 66 respondenter har svarat att de inte vet om ledningskollen används inom kommunen. Det kan vara fler kommuner som använder Ledningskollen bland de kommuner som inte har svarat.

Ja, vi använder ledningskollen för att skydda...
(Flera svarsalternativ möjliga)

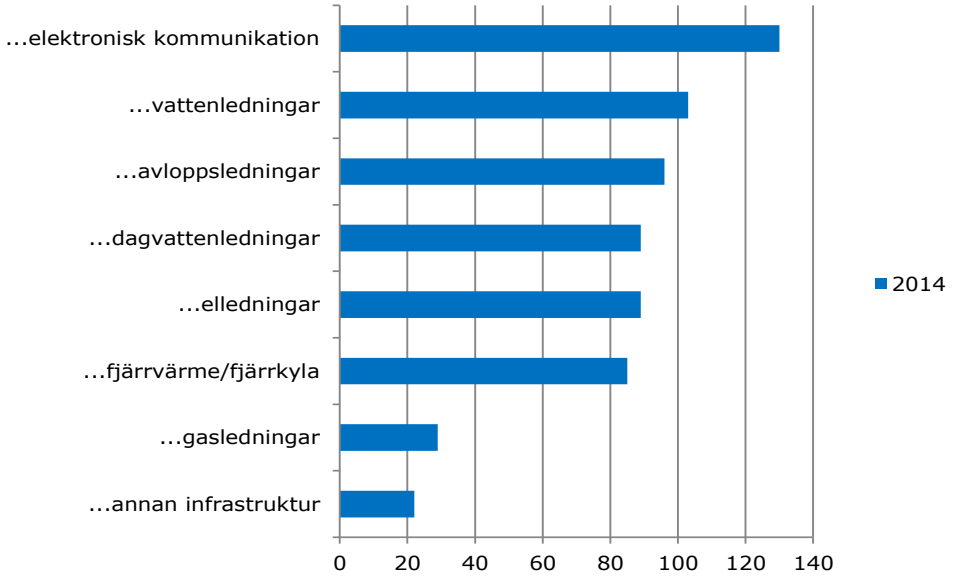

Redovisning av antal kommuner av de som svarat ja, vi använder Ledningskollen.se (138 kommuner)

45 procent av samtliga kommuner (130 kommuner) använder ledningskollen för att skydda elektronisk kommunikation/fiber.

På vilka andra sätt använder kommunen Ledningskollen.se? (Flera svarsalternativ är möjliga.)

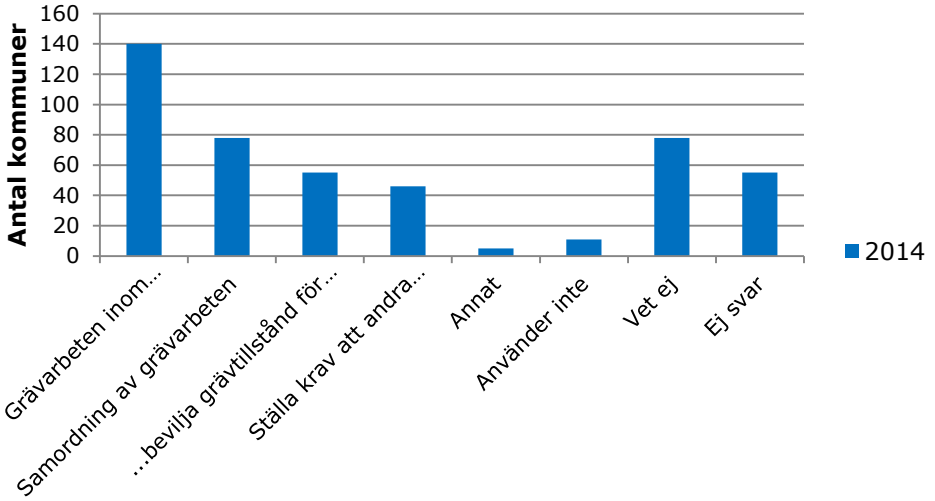

Frågan visades för samtliga kommuner.

Figuren ovan visar på vilka olika sätt kommunerna använder Ledningskollen utöver att skydda infrastruktur. Omkring hälften av samtliga kommuner (139 kommuner) använder Ledningskollen för grävarbeten inom kommunen (så kallad ledningsanvisning/kabelanvisning) och omkring 30 procent (77 kommuner) använder ledningskollen för att samordna grävarbeten.

Svarsalternativen var:

- Grävarbeten inom kommunen (s.k. ledningsanvisning/kabelanvisning)
- Samordning av grävarbeten
- Ställa krav på användning av Ledningskollen.se för att bevilja grävtillstånd för kommunal mark
- Ställa krav att andra aktörer använder Ledningskollen.se för samordning av grävarbeten
- Annat
- Använder inte
- Vet ej

Notera att en kommun både kan vara registerad som ledningsägare och använda tjänsten för ledningsanvisning, samordning och annan samhällsplanering. En kommun kan även ha flera verksamheter som var och en är registrerade som ledningsägare, t.ex. ett stadsnät, VA-bolag och elbolag.

Årets resultat visar att en stor andel kommuner, 45 procent av samtliga kommuner, använder Ledningskollen för att skydda elektroniskkommunikation /fiber. Resultatet visar också att Ledningskollen även används på en rad andra sätt såsom grävarbeten inom kommunen och samordning av grävarbeten.

Frågor om tjänsten Ledningskollen.se har funnits med i tidigare bredbandsenkäter till kommuner men med lite olika frågeställningar. 2011 ställdes frågan hur många kommuner som kände till Ledningskollen. Då svarade 151 ja (bas 194). På följdfrågan om kommunen är registrerad som Ledningsägare svarade 55 av 151 kommuner ja (23 %). 2013 svarade 165 av 247 kommuner ja på frågan om man använder Ledningskollen. Resultaten 2011 och 2013 visar att även om frågeställningarna varit lite olika kan man se en ökning i användning och kännedom av ledningskollen. Observera att 2014 formulerades frågan om och gällde om kommunen använde Ledningskollen för att *skydda olika infrastrukturer,* vilket inte ingick 2013.

Ledningskollens egen statistik visar att antalet ledningsägare ökar med över 100 nya per år. Den 25 mars 2015 fanns 685 registrerade ledningsägare vilket är en ökning från 540 ett år tidigare.

2014 hanterades drygt 150 000 ärenden i Ledningskollen, och antalet ökar med ca 10% varje år. Mer information om tjänsten finns på www.ledningskollen.se.

5 Hur används vägledningar?

En ny fråga i årets enkät syftar till att få kunskap om hur vägledningar och annat material som tagits fram för att främja utbyggnaden av bredband används. Det handlar om broschyrer och vägledningar som Bredbandsforums arbetsgrupper, PTS respektive Boverket har tagit fram. Bredbandsforums arbetsgrupper är tidsbegränsade och själva forumet har inte något uppdrag att sprida den information som tas fram i arbetsgrupperna. Användningen av materialet har mätts genom att fråga hur stor nytta kommunen har haft av broschyren eller vägledningen. Relativt många respondenter har svarat att de känner till vägledningarna vilket är ett positivt resultat med tanke på att Bredbandsforum inte har till uppgift att sprida det material som tas fram. Det är däremot varierande hur stor nytta bredbandsansvariga på kommunen upplever att de har haft av respektive vägledning. Svarsfrekvensen på frågorna om vägledningar ligger på ungefär samma höga nivå som övriga enkätfrågor. Det är alltså runt 50 kommuner som inte har svarat på enkäten.

I figurerna och i texten nedan anges svaren från bredbandsansvarige på kommunen. Det kan finnas andra personer inom kommunen som använder vägledningarna som och har nytta av dem som inte ingår i undersökningen.

Känner bredbandsansvarig på kommunen till vägledningarna?

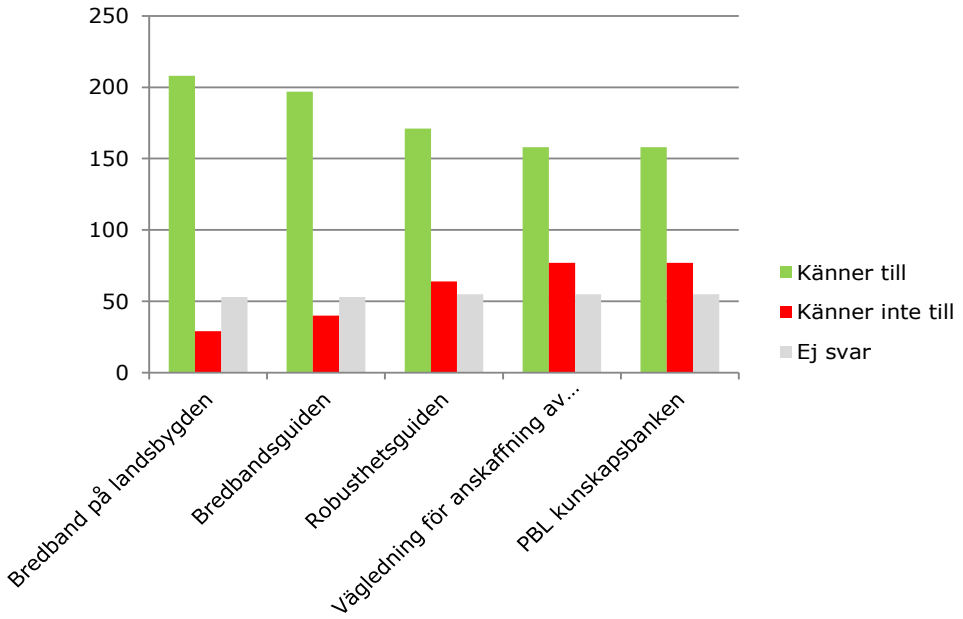

Figuren redovisar svarsalternativen "stor nytta" till och med ingen nytta" som "Känner till" i figuren. Frågan som ställdes " Hur stor nytta har kommunen haft av följande underlag i sitt arbete med bredbandsutbyggnad?

Hur stor nytta har kommunen haft av följande underlag i sitt arbete med bredbandsutbyggnad?

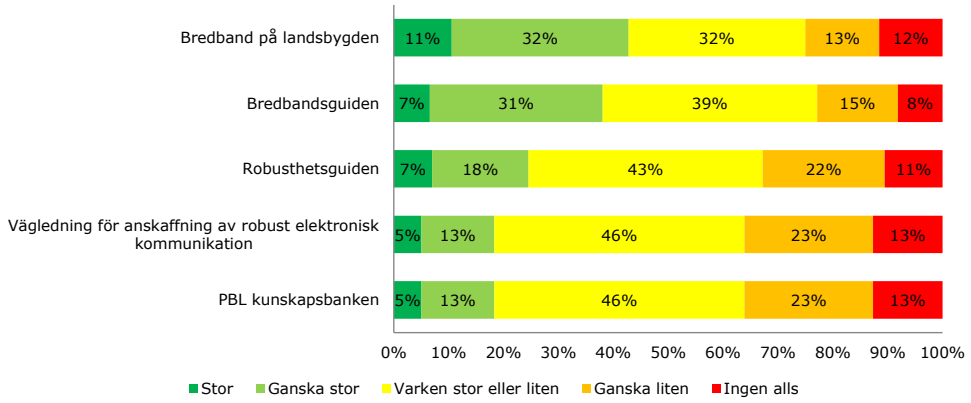

Frågan visades för samtliga kommuner. Figuren visar de som svarade att de hade stor nytta till ingen nytta (mellan 200 till 150 kommuner) dvs som redovisas i "Känner till" i ovan figur.

Bredband på landsbygden
22 kommuner har haft stor nytta av broschyren och utöver dessa har 67 kommuner haft ganska stor nytta av den. 67 kommuner) har haft någon nytta, varken stor eller liten, av broschyren. Resterande kommuner har haft liten eller ingen nytta av broschyren eller känner inte till den eller har inte svarat på enkäten. Broschyren publicerades i början av sommaren 2013. 29 kommuner känner inte till broschyren.

Bredbandsguiden
13 kommuner har haft stor nytta av vägledningen och 62 kommuner har haft ganska stor nytta av den. 77 kommuner har haft någon nytta, varken stor eller liten, av vägledningen. Resterande kommuner har haft liten eller ingen nytta av vägledningen eller känner inte till den eller har inte svarat på enkäten. Vägledningen publicerades i slutet av år 2012. 40 kommuner känner inte till vägledningen.

Robusthetsguiden
12 kommuner har haft stor nytta av vägledningen och 30 stycken har haft ganska stor nytta av den. 73 kommuner har haft någon nytta, varken stor eller liten, av vägledningen. Resterande kommuner har haft liten eller ingen nytta av vägledningen eller känner inte till den eller har inte svarat på enkäten. Vägledningen som är webbaserad publicerades i början av år 2014. 64 kommuner har uppgett att de inte känner till vägledningen. När enkäten genomfördes under hösten 2014 hade dock vägledningen endast funnits i cirka ett halvår.

Vägledning för robust elektronisk kommunikation
8 kommuner har haft stor nytta av vägledningen och 21 kommuner har haft ganska stor nytta av den. 72 kommuner har haft någon nytta, varken stor eller liten, av vägledningen. Den resterande knappa hälften har haft liten eller ingen nytta av vägledningen eller känner inte till den eller har inte svarat på enkäten. Vägledningen publicerades i början av sommaren år 2011. 77 kommuner har uppgett att de inte känner till vägledningen.

PBL kunskapsbanken
Endast en av kommunerna har haft stor nytta av vägledningen och 14 stycken har haft ganska stor nytta av den. 71 stycken har haft någon nytta, varken stor eller liten, av vägledningen. Resterande kommuner har haft liten eller ingen nytta av vägledningen eller känner inte till den eller har inte svarat på enkäten. Sammanlagt har 86 kommuner bland de som svarat på enkäten uppgett att de har haft nytta av vägledningen. Vägledningen som är webbaserad togs fram för ett antal år sedan och uppdateras löpande av Boverket i takt med att förändringar görs i regelverket. 101 kommuner har uppgett att de inte känner till vägledningen.

6 Metod

Genomförande: SKL, PTS och Bredbandsforum tog fram enkäten i samarbete och den ställdes till Sveriges 290 kommuner i december 2014 till januari 2015. Enkäten har genomförts årligen sedan 2010. Enkäten skickades ut per mejl och var en webbenkät.

Svarsfrekvens

Urval antal kommuner	290	290	290	290	290
Antal kommuner som besvarat enkäten	155	194	215	247	241
Svarsfrekvens	53%	67%	74%	85%	83%

Respondenter: Enkäten har ställts till IT-/Bredbandsansvarig på kommunen utom 2012 då enkäten ställdes till kommunstyrelsens ordförande.

Bas mm: I PM redovisas totalt antal kommuner dvs 290. Andelar beräknas på basen samtliga 290 kommuner utom vid följdfrågor som inte ställs till alla kommuner. Ej svar avser kommuner som inte besvarat enkäten eller inte besvarat just den frågan.

Bortfallsanalys: Svarsfrekvens per kommungrupp (beräknat utifrån svar på fråga 2 i enkäten 2014).Bortfallet ligger på mellan 10 – 20 procent och är relativt jämnt på de olika kommungrupperna. Undantaget är storstäder som har en något högre svarsfrekvens och förortskommuner till större städer som har en något lägre svarsfrekvens.

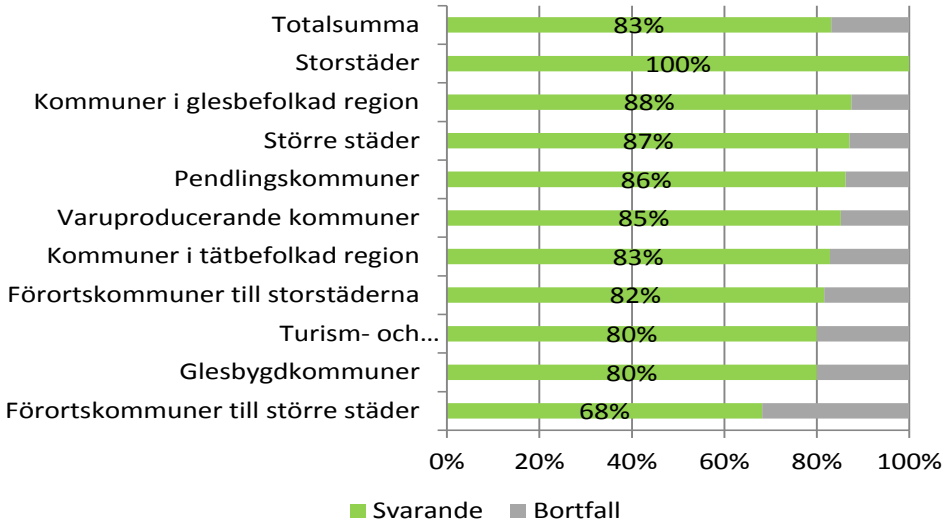

7 Deltagarförteckning 2014

Ale kommun
Alvesta kommun
Aneby kommun
Arboga kommun
Arjeplogs kommun
Arvidsjaurs kommun
Arvika kommun
Avesta kommun
Bengtsfors kommun
Bergs kommun
Bjurholms kommun
Bjuvs kommun
Bodens kommun
Bollebygds kommun
Bollnäs kommun
Borgholms kommun
Borås stad
Botkyrka kommun
Bromölla kommun
Bräcke kommun
Burlövs kommun
Båstads kommun
Kristianstads kommun
Danderyds kommun
Degerfors kommun
Dorotea kommun
Eda kommun
Ekerö kommun
Emmaboda kommun
Enköpings kommun
Eskilstuna kommun
Eslövs kommun
Essunga kommun
Fagersta kommun
Falkenbergs kommun
Falköpings kommun
Filipstads kommun
Finspångs kommun
Flens kommun
Forshaga kommun
Gagnefs kommun
Gislaveds kommun
Gnesta kommun
Gnosjö kommun
Grums kommun
Grästorps kommun
Gullspångs kommun
Gällivare kommun
Gävle kommun
Göteborgs stad
Hagfors kommun
Hallstahammars kommun
Halmstads kommun
Hammarö kommun
Haparanda stad
Heby kommun
Hedemora kommun
Helsingborgs stad
Herrljunga kommun
Hjo kommun
Hofors kommun
Huddinge kommun
Hultsfreds kommun
Hylte kommun
Håbo kommun
Hällefors kommun
Härjedalens kommun
Härnösands kommun
Härryda kommun
Höganäs kommun
Högsby kommun
Jokkmokks kommun
Järfälla kommun
Kalix kommun
Kalmar kommun
Karlskoga kommun
Karlskrona kommun
Karlstads kommun
Katrineholms kommun
Kinda kommun
Kiruna kommun
Klippans kommun
Knivsta kommun
Kramfors kommun
Kristinehamns kommun
Krokoms kommun
Kungsbacka kommun
Kungsörs kommun
Kungälvs kommun
Köpings kommun
Laholms kommun
Laxå kommun
Lekebergs kommun
Leksands kommun
Lessebo kommun
Lidingö stad
Lidköpings kommun
Lilla Edets kommun
Lindesbergs kommun
Linköpings kommun

Sammanställning på kommuner som svarat på enkäten 2014. forts

Ljungby kommun
Ljusdals kommun
Ljusnarsbergs kommun
Lomma kommun
Ludvika kommun
Luleå kommun
Lunds kommun
Lycksele kommun
Lysekils kommun
Malmö stad
Malå kommun
Mariestads kommun
Markaryds kommun
Melleruds kommun
Mjölby kommun
Motala kommun
Mullsjö kommun
Munkedals kommun
Munkfors kommun
Mönsterås kommun
Mörbylånga kommun
Nacka kommun
Nora kommun
Nordanstigs kommun
Norrköpings kommun
Norrtälje kommun
Nybro kommun
Nykvarns kommun
Nyköpings kommun
Nynäshamns kommun
Nässjö kommun
Ockelbo kommun
Olofströms kommun
Orsa kommun
Orust kommun
Osby kommun
Oskarshamns kommun
Ovanåkers kommun
Oxelösunds kommun
Pajala kommun
Partille kommun
Piteå kommun
Ragunda kommun
Region Gotland
Ronneby kommun
Rättviks kommun
Sala kommun
Salems kommun
Sandvikens kommun
Simrishamns kommun
Sjöbo kommun
Skara kommun
Skinnskattebergs kommun
Skurups kommun
Skövde kommun
Smedjebackens kommun
Sollefteå kommun
Sollentuna kommun
Sorsele kommun
Staffanstorps kommun
Stenungsunds kommun
Stockholms stad
Storfors kommun
Storumans kommun
Strängnäs kommun
Strömstads kommun
Strömsunds kommun
Sundsvalls kommun
Sunne kommun
Surahammars kommun
Svalövs kommun
Svedala kommun
Svenljunga kommun
Säffle kommun
Säters kommun
Sävsjö kommun
Söderhamns kommun
Söderköpings kommun
Södertälje kommun
Sölvesborgs kommun
Tanums kommun
Tibro kommun
Tidaholms kommun
Tierps kommun
Timrå kommun
Tomelilla kommun
Torsby kommun
Tranemo kommun
Tranås kommun
Trelleborgs kommun
Trollhättans stad
Trosa kommun
Töreboda kommun
Uddevalla kommun
Ulricehamns kommun
Umeå kommun
Upplands Väsby kommun
Upplands-Bro kommun
Uppsala kommun
Vadstena kommun

Sammanställning på kommuner som svarat på enkäten 2014. forts

Vaggeryds kommun
Valdemarsviks kommun
Vansbro kommun
Vara kommun
Varbergs kommun
Vaxholms stad
Vellinge kommun
Vetlanda kommun
Vilhelmina kommun
Vimmerby kommun
Vingåkers kommun
Vårgårda kommun
Vänersborgs kommun
Vännäs kommun
Värmdö kommun
Västerviks kommun
Västerås stad
Växjö kommun
Ydre kommun
Ystads kommun
Åmåls kommun
Ånge kommun
Årjängs kommun
Åsele kommun
Åstorps kommun
Åtvidabergs kommun
Älmhults kommun
Älvdalens kommun
Älvsbyns kommun
Ängelholms kommun
Öckerö kommun
Ödeshögs kommun
Örebro kommun
Örkelljunga kommun
Örnsköldsviks kommun
Östersunds kommun
Österåkers kommun
Östra Göinge kommun
Överkalix kommun
Övertorneå kommun

8 Frågor 2014

I enkäten ställdes 20 frågor som är listade nedan. Numrering i fet stil är inte frågor utan rubriker.

2 Bredbandsstrategier och IT-infrastrukturprogram
3 Har kommunens bredbandsstrategi, IT-infrastrukturprogram eller motsvarande upprättats eller uppdate...
4 Bredbandsstrategier och IT-infrastrukturprogram
5 Vilket år upprättade eller uppdaterade kommunen sin bredbandsstrategi eller motsvarande?
6 Bredbandsstrategin, IT-infrastrukturprogrammet eller motsvarande innehåller...
7 Bredbandsstrategin eller motsvarande är förankrad genom beslut av...
8 Finansiering
9 Finns avsatta medel i kommunens budget för bredbandsutbyggnad?
10 Bredbandskartan
11 Känner du till om bredbandskartan används av kommunen (www.bredbandskartan.se)? Ja för...
12 Samarbete och stöd
13 Har kommunen en bredbandskoordinator eller liknande som har ansvar för bredbandsfrågor?
14 Har kommunen någon form av lokalt/regionalt samarbete med regionen, regionförbundet, länsstyrelsen o...
15 Har kommunen någon form av samarbete med andra aktörer inom bredbandsbranschen som syftar till att f...
16 Har kommunen fått någon form av stöd* från regionen, regionförbundet, länsstyrelsen och/eller kommun...
17 Riktlinjer och rekommendationer
18 Hur tillämpar kommunen Plan- och bygglagen (PBL)* med avseende på elektronisk kommunikation?
19 Använder kommunen SKL:s rekommendation avseende markavtal för ledningar?
20 Finns det riktlinjer för samordning av grävarbeten?
21 Känner du som bredbandsansvarig till PTS/KKV/SKL:s princip om kommunalt agerande på bredbandsområdet...
22 Riktlinjer och rekommendationer
23 Hur stor nytta har kommunen haft av PTS/KKV/SKL:s princip om kommunalt agerande på bredbandsområdet?...
24 Riktlinjer och rekommendationer
25 Hur stor nytta har kommunen haft av följande underlag i sitt arbete med bredbandsutbyggnad?
26 Ledningskollen.se
27 Använder kommunen Ledningskollen.se för att skydda kommunens ledningar (eller annan infrastruktur i ...
28 På vilka andra sätt använder kommunen Ledningskollen.se?